

iDecide

www.idecide-project.eu

Μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες

Αναγνωστικές δυσκολίες

Erasmus+

This project has been funded with support from the European Commission. This publication and all its contents reflect the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project number: 562101-EPD-1-0015-1-001 ERICKAS-ERFORWARD

Γενικές συμβουλές για Μαθησιακές Δυσκολίες

Οδηγίες για την τάξη (έμφαση στις μεθόδους διδασκαλίας)

1. **Χρησιμοποιήστε τεχνολογία στην τάξη σας και οπτικά μέσα παρουσίασης πληροφοριών όπου είναι εφικτό.** Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει παρουσιάσεις PowerPoint, UDL, βίντεο και διαδραστικούς πίνακες.
2. **Σχεδιάστε μαθήματα βιωματικής μάθησης.** Αυτό θα βοηθήσει τους μαθητές να αισθανθούν μέρος της ομάδας, να αναπτύξουν δεξιότητες συνεργασίας, να κοινωνικοποιηθούν και να αλληλοεπιδράσουν με τους συμμαθητές τους.
3. **Αποφύγετε μια προσέγγιση για όλους τους μαθητές.** Προσαρμοστείτε σύμφωνα με τις γλωσσικές ανάγκες ατόμων ή ομάδων στην τάξη σας. Μαθητές που μιλούν τα Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα μπορεί να χρειαστούν εντατική διδασκαλία κοινωνικών δεξιοτήτων για να προσαρμοστούν στο περιβάλλον και να γίνουν αποδεκτοί. Παιδιά με αναπηρίες μπορεί να χρειάζονται προσαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος και των στρατηγικών μάθησης. Τα περισσότερα παιδιά χρειάζονται συνδυασμό διαφόρων στρατηγικών που πρέπει να προσαρμοστούν στα δυνατά τους σημεία, στις ανάγκες και το περιβάλλον τους.
4. **Ελέγχετε τη συμπεριφορά των μαθητών σας κατά τη διάρκεια του μαθήματος αλλά και του διαλείμματος για να εντοπίσετε σημάδια σχολικού εκφοβισμού.** Ο εκφοβισμός μπορεί να είναι είτε λεκτικός είτε σωματικός. Εάν εντοπίσετε τέτοια σημάδια, ενημερώστε το Διευθυντή αμέσως και λάβετε δράση.
5. **Ενθαρρύνετε την ομαδική εργασία στην τάξη και φροντίστε αυτά τα παιδιά να συνεργάζονται με πιο δυνατούς συμμαθητές τους.** Αυτό θα βοηθήσει τους μαθητές να νιώσουν χρήσιμοι και θα αναπτύξει το αίσθημα ομάδας και συμμετοχής στην τάξη.
6. **Χρησιμοποιήστε διαφοροποίηση μεθόδων στην τάξη σας.** Για παράδειγμα, διαφοροποιήστε τις εργασίες για μαθητές που έχουν αδυναμίες σε δεξιότητες γραμματισμού. Παρέχετε φύλλα εργασίας που δυσκολεύουν σταδιακά για να ανταποκρίνονται στις διάφορες μαθησιακές ανάγκες των μαθητών σας.
7. **Ελέγχετε την πρόοδο των μαθητών όχι μόνο σε ακαδημαϊκό επίπεδο αλλά και σε κοινωνικό,** όσον αφορά στην περιθωριοποίηση, την κοινωνική αλληλοεπίδραση με τους συμμαθητές τους, τη συμπεριφορά τους στο σπίτι και την αυτοεκτίμησή τους (McCaleb, 2013).
8. **Εντοπίστε τα ταλέντα και τα δυνατά σημεία των μαθητών σας, για να τα αξιοποιήσετε κατάλληλα στο μάθημα.** Για παράδειγμα, αν ένας μαθητής έχει ταλέντο στο θέατρο, εισάγετε περισσότερα παιχνίδια ρόλων στο μάθημα.

Οδηγίες για το Σχολείο (έμφαση στις μεθόδους διδασκαλίας)

Ανακοίνωση / Πινακίδα στο Σχολείο

Εξοπλίστε το σχολείο με οπτικά σύμβολα και πινακίδες σε σχέση με τη σχολική ζωή, το ημερήσιο πρόγραμμα και τις εθνικές γιορτές (Hall, Meyer and Rose, 2012; BBC active, 2010).

Κοινότητα

- 1. Δημιουργήστε μια κοινότητα αποδοχής χωρίς αποκλεισμούς στο σχολείο σας.** Για παράδειγμα, διοργανώστε εργαστήρια και σεμινάρια για ακαδημαϊκούς. Τέτοιες προσπάθειες θα βοηθήσουν την ενημέρωση για τις γνωστικές και μαθησιακές λειτουργίες και θα εξοπλίσουν τους εκπαιδευτικούς με τα απαραίτητα διδακτικά εργαλεία και πρακτικές ένταξης, τα οποία θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη των γνωστικών δεξιοτήτων του μαθητή (Horpey, & McLeskey, 2013).
- 2. Διοργανώστε ημερίδες ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης** όπου θα προσκαλούνται γονείς και εκπαιδευτικοί για να ενημερωθούν για τη διαφορετικότητα των εκπαιδευτικών αναγκών και των ικανοτήτων των μαθητών.

Προσαρμογή Εκπαιδευτικού Προγράμματος

- 1. Δημιουργήστε μια κοινότητα αποδοχής χωρίς αποκλεισμούς στο σχολείο σας.** Για παράδειγμα, διοργανώστε εργαστήρια και σεμινάρια για ακαδημαϊκούς. Τέτοιες προσπάθειες θα βοηθήσουν την ενημέρωση για τις γνωστικές και μαθησιακές λειτουργίες και θα εξοπλίσουν τους εκπαιδευτικούς με τα απαραίτητα διδακτικά εργαλεία και πρακτικές ένταξης, τα οποία θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη των γνωστικών δεξιοτήτων του μαθητή (Horpey, & McLeskey, 2013).
- 2. Παρέχετε επιπρόσθετη στήριξη στην τάξη, για παράδειγμα με βοηθούς / συνοδούς.**
- 3. Εξοπλίστε το σχολείο με τάμπλετ και υπολογιστές για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές.**
- 4. Κάντε τις απαιτούμενες προσαρμογές στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα,** διαφοροποιήστε τους πόρους σας, δώστε επιπλέον χρόνο στους μαθητές με λιγότερες ευκαιρίες να ολοκληρώσουν την εργασία τους, προσαρμόστε την κατ' οίκον εργασία και επενδύστε σε διαρκή παρά σε συνοπτική αξιολόγηση, όπου χρειάζεται.

Πειθαρχία

Βεβαιωθείτε ότι πριν λάβετε οποιαδήποτε απόφαση σε σχέση με τη συμπεριφορά κάποιου μαθητή, έχετε συλλέξει περισσότερες πληροφορίες για το ιστορικό του από κατάλληλα άτομα στο σχολείο.

Άλλα (Οργάνωση και Σχολικό Πρόγραμμα)

Καθορίστε ειδικές συντονιστικές εκπαιδευτικές συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του σχολείου για «κάθετο» προγραμματισμό στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς και στον καθορισμό γενικότερων σχολικών στόχων. Έτσι θα αναδειχθούν τα διάφορα επίπεδα προγραμματισμού που απαιτούνται για να υποστηρίξουν τις προσπάθειες ένταξης των μαθητών με αναπηρίες και δυσκολίες.

Προγραμματισμός Εκδηλώσεων

Διοργανώστε ημερίδες ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης όπου θα προσκαλούνται γονείς και εκπαιδευτικοί για να ενημερωθούν για τη διαφορετικότητα των εκπαιδευτικών αναγκών και των ικανοτήτων των μαθητών.

Σχολικοί εορτασμοί / Εκδηλώσεις / Δραστηριότητες

Διοργανώστε ημερίδες ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης όπου θα προσκαλούνται γονείς και εκπαιδευτικοί για να ενημερωθούν για τη διαφορετικότητα των εκπαιδευτικών αναγκών και των ικανοτήτων των μαθητών.

Σχολικές Αγορές

1. **Εξοπλίστε το σχολείο με τάμπλετ και υπολογιστές για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές.**
2. **Κάντε τις απαιτούμενες προσαρμογές στο αναλυτικό πρόγραμμα**, διαφοροποιήστε τους πόρους σας, δώστε επιπλέον χρόνο στους μαθητές με λιγότερες ευκαιρίες να ολοκληρώσουν την εργασία τους, προσαρμόστε την κατ' οίκον εργασία και επενδύστε σε διαρκή παρά σε συνοπτική αξιολόγηση, όπου χρειάζεται.

Μαθητικό Συμβούλιο

Διοργανώστε εξωσχολικές δραστηριότητες όπως αθλητικές ημερίδες για να εντάξετε όλους τους μαθητές του σχολείου.

Υποστήριξη Μαθητών

1. **Παρέχετε επιπρόσθετη στήριξη στην τάξη**, όπως, για παράδειγμα, με την παρουσία σχολικού βοηθού ή συνοδού για τους μαθητές που χρειάζονται βοήθεια.

2. Διασφαλίστε ότι οι μαθητές που είναι ανήσυχοι, θλιμμένοι ή με χαμηλή αυτοεκτίμηση παραπέμπονται σε ειδικό σύμβουλο ή εκπαιδευτικό ψυχολόγο σύμφωνα με το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας σας και τους διαθέσιμους πόρους.

Επαγγελματική Επιμόρφωση Δασκάλων / Εκπαιδευτικών

1. Δημιουργήστε μια κοινότητα αποδοχής χωρίς αποκλεισμούς στο σχολείο σας. Για παράδειγμα, διοργανώστε εργαστήρια και σεμινάρια για ακαδημαϊκούς. Τέτοιες προσπάθειες θα βοηθήσουν την ενημέρωση για τις γνωστικές και μαθησιακές λειτουργίες και θα εξοπλίσουν τους εκπαιδευτικούς με τα απαραίτητα διδακτικά εργαλεία και πρακτικές ένταξης, τα οποία θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη των γνωστικών δεξιοτήτων του μαθητή (Horpey, & McLeskey, 2013).
2. Παρέχετε εκπαίδευση πάνω στον Καθολικό Σχεδιασμό Μάθησης (ΚΣΜ), που μπορεί να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να προσαρμόζουν τα υλικά και τις πρακτικές τους στις ανάγκες ανάπτυξης των γνωστικών δεξιοτήτων όλων των μαθητών (Hall, Meyer and Rose, 2012).

Για παράδειγμα: εργαστήρι στις τρεις αρχές του ΚΣΜ (δείτε πιο κάτω):

Αρχή 1: Παρέχετε διαφορετικούς τρόπους αναπαράστασης (δίκτυο αναγνώρισης).

Για παράδειγμα, αυτό το εργαστήριο θα ασχοληθεί με το πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν διαφορετικά μέσα για διαθεματικά μαθήματα, π.χ. χρήση βίντεο για παρουσίαση ιστορικών γεγονότων στην ιστορία, ταινίας ψηφιακής αφήγησης.

- Αρχή 2: Παρέχετε διαφορετικούς τρόπους δράσης και έκφρασης (στρατηγικό δίκτυο).
- Για παράδειγμα, μπορείτε να χρησιμοποιείτε διαφορετικά μέσα επικοινωνίας όπως τάμπλετ, κινητά τηλέφωνα, φόρουμ και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, έτσι ώστε οι μαθητές να αισθάνονται πιο άνετα να εκφραστούν.
- Αρχή 3: Παρέχετε διαφορετικούς τρόπους εμπλοκής (συναισθηματικό δίκτυο).
- Για παράδειγμα, το εργαστήριο θα λάβει υπόψη πώς να εντάξει τα ενδιαφέροντα των μαθητών για την τεχνολογία για να τους εμπλέξει ενεργά στη διαδικασία μάθησης. Μπορεί να δοθεί έμφαση στο πώς να χρησιμοποιούμε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα τάμπλετ, τα κινητά τηλέφωνα και τις ηλεκτρονικές εφαρμογές πιο σωστά και αποδοτικά, σύμφωνα με τους σκοπούς του μαθήματος.
Χρήσιμη Πηγή: <http://www.udlcenter.org/print/371>

Οδηγίες: [UDL Guidelines – Educator Worksheet](http://www.udlcenter.org/aboutudl/udlguidelines/downloads) διαθέσιμες στο <http://www.udlcenter.org/aboutudl/udlguidelines/downloads>

3. Παρέχετε κατάρτιση ΤΠΕ στους εκπαιδευτικούς, για να μπορούν να χρησιμοποιούν την τεχνολογία αποτελεσματικά πριν διδάξουν τους μαθητές (Jung, 2005).

4. **Διοργανώστε ολόημερα εργαστήρια για τους εκπαιδευτικούς** όπου μπορούν να προσκληθούν εξωτερικοί συνεργάτες και φορείς (όπως δραματοθεραπευτές, εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι) για να εκπαιδεύσουν τους εκπαιδευτικούς να στηρίζουν κατάλληλα τους μαθητές τους μέσα από τη βιωματική μάθηση.

Τεχνολογία

1. Εξοπλίστε το σχολείο με τάμπλετ και υπολογιστές για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές.
2. **Κάντε τις απαιτούμενες προσαρμογές στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα**, διαφοροποιήστε τους πόρους σας, δώστε επιπλέον χρόνο στους μαθητές με λιγότερες ευκαιρίες να ολοκληρώσουν την εργασία τους, προσαρμόστε την κατ' οίκον εργασία και επενδύστε σε διαρκή παρά σε συνοπτική αξιολόγηση, όπου χρειάζεται.

Αναγνωστικές δυσκολίες

Οδηγίες για την τάξη (έμφαση στις μεθόδους διδασκαλίας)

- 1. Αναπτύξτε τη φωνημική επίγνωση των μαθητών.** Χρησιμοποιήστε τη φωνημική αφαίρεση, η οποία παραπέμπει στη λέξη που θα παραμείνει εάν αφαιρεθεί ένας ήχος, π.χ. αν αφαιρεθεί ο ήχος /k/ από τη λέξη cat. Ένας άλλος τρόπος είναι η αντιστοιχία λέξεων: Οι λέξεις “pen” και “pire” ξεκινάνε με τον ίδιο ήχο; Ένα παράδειγμα από την ελληνική γλώσσα είναι: Οι λέξεις “μάτι” και “μαχαίρι” ξεκινάνε με τον ίδιο ήχο; Αυτό θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί και ως παιχνίδι στο οποίο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε εκτυπωμένες εικόνες και να ζητήσετε από τους μαθητές να κατηγοριοποιήσουν τις εικόνες σύμφωνα με τον πρώτο ήχο της λέξης. Η καταμέτρηση φωνημάτων μπορεί επίσης να απαπτύξει τη φωνημική επίγνωση, π.χ. : Πόσους ήχους ακούτε στη λέξη cake; (παράδειγματα ελληνικών λέξεων: λεμόνι, γάτα). Ζητήστε από τους μαθητές να εντοπίσουν τις λέξεις που δεν ταιριάζουν, π.χ., ποιές λέξεις αρχίζουν με διαφορετικό ήχο: bag, nine, beach, bike; (παράδειγμα με ελληνικές λέξεις: βροχή, βόλτα, δράκος, βγαίνω).
- 2. Διδάξτε αναλυτικά τη σχέση γράμματος-φωνήματος.** Για παράδειγμα, επιδείξτε στους μαθητές το γράμμα m και πείτε ‘αυτό το γράμμα λέει /mmm/'. Κάντε εξάσκηση το καινούργιο φώνημα και άλλα φωνήματα τα οποία έχουν ήδη διδαχθεί για 5 λεπτά καθημερινώς.
- 3. Διδάξτε σε συστηματική βάση τις πιο συχνές και συνηθισμένες σχέσεις γράμματος-ήχου.** Για παράδειγμα εάν οι τρεις πρώτες σχέσεις γράμματος-φωνήματος που μαθαίνουν οι μαθητές είναι /a/, /b/, /c/, τότε η μοναδική λέξη που μπορεί να διαβάσει ο μαθητής είναι cab. Αλλά εάν οι τρεις πρώτες σχέσεις γράμματος-φωνήματος είναι /m/, /a/, /s/, οι μαθητές μπορούν να διαβάσουν am, Sam, mass. (παράδειγμα στα Ελληνικά: α/π/ι/τ - οι μαθητές μπορούν να διαβάσουν παπί/πίτα/πατάτα).
- 4. Χρησιμοποιήστε ενδιαφέρουσες ιστορίες για να αναπτύξετε την κατανόηση της γλώσσας.** Θα πρέπει να διδάξετε στρατηγικές κατανόησης καθώς και καινούργιο λεξιλόγιο χρησιμοποιώντας προφορικά τις ιστορίες που παρουσιάστηκαν. Διαβάστε αυτές τις ιστορίες στους μαθητές και συζητήστε μαζί τους τη σημασία τους.
- 5. Δείξτε επακριβώς στους μαθητές την προφορά των λέξεων.** Διδάξτε στους μαθητές πώς να συνδυάζουν τα γράμματα εντός των λέξεων. Δείξτε τους πώς να κινούνται από αριστερά προς δεξιά μέσω συλλαβισμού λέξεων. Μην ξεχνάτε να κάνετε εξάσκηση συνδυαστικών λέξεων που αποτελούνται μόνο από τις σχέσεις γράμματος-φωνήματος που έχουν διδαχθεί οι μαθητές.
- 6. Κάντε εξάσκηση την ανάγνωση δυνατά.** Αρχικά, ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν δυνατά σε 1:1 (ατομικό) επίπεδο, εάν αυτό είναι εφικτό, για προφορική ενίσχυση και για να νιώσουν άνετα να διαβάζουν δυνατά με την παρουσία άλλων ατόμων. Σε περίπτωση που ο μαθητής φαίνεται να νιώθει αμήχανα να διαβάσει μπροστά στους συμμαθητές του, προσπαθήστε να τους εντάξετε σταδιακά στην ιδέα (π.χ. βάζοντας αρχικά το μαθητή να εργαστεί με κάποιον με τον οποίο να νιώθει άνετα, έπειτα

σε μικρές ομάδες και τέλος μπροστά σε όλη την τάξη). Εάν οι μαθητές νιώθουν αμήχανα να διαβάσουν δυνατά μη τους ζητήσετε να το κάνουν. Δώστε αρκετό χρόνο στους μαθητές να διαβάσουν τις λέξεις/πληροφορίες που παρουσιάζονται στον πίνακα. Αποφύγετε να κάνετε αλλαγές στη διάθεση χρόνου ή στις ασκήσεις ανάγνωσης. Μην περιμένετε να μάθουν σειρές γεγονότων απ'έξω, π.χ. πίνακες πολλαπλασιασμού μόνο διαβάζοντας τους δυνατά πολλές φορές.

Πηγή: Heward, W. L. (2013). Exceptional children: An introduction to special education. Pearson College Div.

Οδηγίες για το Σχολείο (έμφαση στις μεθόδους διδασκαλίας)

Προσαρμογή στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

- Διοργανώστε συν-διδακτικές δραστηριότητες μεταξύ συναδέλφων** οι οποίες μπορεί να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς στην υλοποίηση επιπρόσθετων δραστηριοτήτων/μεθόδων για περαιτέρω ενίσχυση της διδασκαλίας τους. Προσκαλέστε ερευνητές ή εκπαιδευτικούς ψυχολόγους για διεξαγωγή κλινικών παρατηρήσεων και παροχή ανατροφοδότησης, συμπεριλαμβάνοντας προτάσεις για στρατηγικές ενίσχυσης.
- Κάντε συγκεκριμένες τροποποιήσεις στο υλικό που παρέχεται στους μαθητές.** Για παράδειγμα:
 - Χρησιμοποιήστε απλή γραμματοσειρά, όπως Arial και Comic
 - Για την εκτύπωση των δραστηριοτήτων που δίνονται στους μαθητές χρησιμοποιήστε χρωματιστό χαρτί χρώματος κρεμ ή απαλό παστέλ αντί λευκό (Hall, Meyer and Rose, 2012).
- Προσαρμόστε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με κριτήριο τη διαφοροποίηση της δραστηριότητας.** Βεβαιωθείτε ότι οι εκπαιδευτικοί είναι ενημερωμένοι για τις απαραίτητες τροποποιήσεις των δραστηριοτήτων στη βάση των ξεχωριστών μαθησιακών στόχων του αναλυτικού προγράμματος και ανάλογα με τις ποικίλες μαθησιακές ανάγκες των μαθητών, καθώς και τη σοβαρότητα της κάθε περίπτωσης (Hall, Meyer and Rose, 2012).
- Προσαρμόστε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με κριτήριο τους πόρους.** Εάν είναι εφικτό, εξοπλίστε τις αίθουσες διδασκαλίας στις οποίες υπάρχουν μαθητές που παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες με διαφορετικά και προσαρμοσμένα υλικά καθώς και προηγμένη τεχνολογία, όπως τάμπλετ ή προβολείς, έτσι ώστε να επιτευχθεί ένα ενιαίο μαθησιακό αποτέλεσμα (BDA, 2012).

Άλλο (Εξωτερική Εμπειρογνωμοσύνη)

Παρέχετε εκπαίδευση σε εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικούς ειδικής εκπαίδευσης από εξωτερικές υπηρεσίες, όπως εκπαιδευτικούς ψυχολόγους και οργανισμών δυσλεξίας

που ανταποκρίνονται σε βασικούς τομείς δυσκολίας των μαθητών. Μπορούν επίσης να δοθούν συμβουλές για ενδείξεις για έγκαιρο εντοπισμό και αξιολόγηση, καθώς και πρακτικές συμβουλών για εκπαιδευτικούς προκειμένου να ενισχύσουν τους μαθητές στην τάξη (Armstrong & Squires, 2014).

Γονείς/ Σύλλογοι Γονέων

Καθιερώστε τακτικές συναντήσεις μεταξύ γονέων και προσωπικού για συζήτηση για την πρόοδο των μαθητών και για την ανάπτυξη της συνεργασίας ανάμεσα στο σχολείο και το σπίτι. Αυτό θα βοηθήσει στην παρακολούθηση προόδου και στη συζήτηση άλλων θεμάτων που αφορούν στις κοινωνικές-συναισθηματικές ανάγκες του μαθητή, όπως κοινωνικές δεξιότητες, κοινωνική συναναστροφή με συνομήλικους και ενήλικες εντός σχολείου, περιθωριοποίηση, συμπεριφορά στο σπίτι, ιδιαίτεροι τομείς ενδιαφέροντος και αυτοεκτίμηση (McCaleb, 2013).

Σχολικές Αγορές

Προσαρμόστε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με κριτήριο τους πόρους. Εάν είναι εφικτό, εξοπλίστε τις αίθουσες διδασκαλίας στις οποίες υπάρχουν μαθητές που παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες με διαφορετικά και προσαρμοσμένα υλικά καθώς και προηγμένη τεχνολογία, όπως τάμπλετ ή προβολείς, έτσι ώστε να επιτευχθεί ένα ενιαίο μαθησιακό αποτέλεσμα (BDA, 2012).

Υποστήριξη Μαθητών

1. Όπου είναι δυνατόν, να παρέχετε πρόσθετη στήριξη στην τάξη, όπως με την παρουσία ενός βοηθού διδασκαλίας ο οποίος θα παρέχει στήριξη τους μαθητές που παρουσιάζουν δυσκολίες ανάγνωσης (BDA, 2012).
2. **Καθιερώστε τακτικές συναντήσεις μεταξύ γονέων και προσωπικού** για συζήτηση για την πρόοδο των μαθητών και για την ανάπτυξη της συνεργασίας ανάμεσα στο σχολείο και το σπίτι. Αυτό θα βοηθήσει στην παρακολούθηση προόδου και στη συζήτηση άλλων θεμάτων που αφορούν στις κοινωνικές-συναισθηματικές ανάγκες του μαθητή, όπως κοινωνικές δεξιότητες, κοινωνική συναναστροφή με συνομήλικους και ενήλικες εντός σχολείου, περιθωριοποίηση, συμπεριφορά στο σπίτι, ιδιαίτεροι τομείς ενδιαφέροντος και αυτοεκτίμηση.

Επαγγελματική Επιμόρφωση Δασκάλων/Καθηγητών

1. **Παρέχετε εκπαίδευση σε εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικούς ειδικής εκπαίδευσης από εξωτερικές υπηρεσίες, όπως εκπαιδευτικούς ψυχολόγους και οργανισμών δυσλεξίας που ανταποκρίνονται σε βασικούς τομείς δυσκολίας των μαθητών.** Μπορούν επίσης να δοθούν συμβουλές για ενδείξεις για έγκαιρο εντοπισμό και αξιολόγηση, καθώς και πρακτικές συμβουλών για εκπαιδευτικούς προκειμένου να ενισχύσουν τους μαθητές στην τάξη (Armstrong & Squires, 2014).

2. **Διοργανώστε συν-διδακτικές δραστηριότητες μεταξύ συναδέλφων** οι οποίες μπορεί να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς στην υλοποίηση επιπρόσθετων δραστηριοτήτων/μεθόδων για περαιτέρω ενίσχυση της διδασκαλίας τους. Προσκαλέστε ερευνητές ή εκπαιδευτικούς ψυχολόγους για διεξαγωγή κλινικών παρατηρήσεων και παροχή ανατροφοδότησης, συμπεριλαμβάνοντας προτάσεις για στρατηγικές ενίσχυσης.
3. **Επενδύστε στη συνεχή κατάρτιση υπό μορφή εργαστηρίων και σεμιναρίων που παρέχονται από επαγγελματίες εκπαιδευτικούς ή εκπαιδευτικούς ψυχολόγους** πάνω σε θέματα διαφοροποιημένης διδασκαλίας και στρατηγικών που ενδέχεται να βοηθήσουν αποτελεσματικότερα τις ανάγκες των μαθητών που παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (Rose review, 2009).

Τεχνολογία

Προσαρμόστε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με κριτήριο τους πόρους. Εάν είναι εφικτό, εξοπλίστε τις αίθουσες διδασκαλίας στις οποίες υπάρχουν μαθητές που παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες με διαφορετικά και προσαρμοσμένα υλικά καθώς και προηγμένη τεχνολογία, όπως τάμπλετ ή προβολείς, έτσι ώστε να επιτευχθεί ένα ενιαίο μαθησιακό αποτέλεσμα (BDA, 2012).

Υποστηρικτική βιβλιογραφία

Ορισμός: Η δυσκολία στην ανάγνωση είναι μακράν το πιο συνηθισμένο χαρακτηριστικό των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες. Τα προβλήματα ανάγνωσης των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες περιλαμβάνουν δυσκολίες σε επίπεδο επεξεργασίας της λέξης, όπως για παράδειγμα, τη δυσκολία για ακριβή αποκωδικοποίησης απλών λέξεων με ευφράδεια. Επιπρόσθετα, αυτοί οι μαθητές παρουσιάζουν ελλείψεις στον τομέα φωνολογικής επίγνωσης προφορικών λέξεων (Torgesen and Wagner, 1998). Η φωνολογική επίγνωση αναφέρεται στη «συνειδητή κατανόηση και γνώση ότι η γλώσσα αποτελείται από ήχους» (Simmons, Kame'nu'i, Coyne, Chard & Hairrell, 2011, p. 54).

Ο μαθητής που αντιμετωπίζει δυσκολίες ανάγνωσης ενδέχεται να παρουσιάζει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Αργή πρόοδο ανάγνωσης
- Δυσκολία να συνδυάσει γράμματα εντός των λέξεων
- Δισταγμός στην ανάγνωση, κυρίως όταν διαβάζει δυνατά
- Χάνει λέξεις/γραμμές όταν διαβάζει, ή προσθέτει επιπλέον λέξεις

- Δυσκολία να διακρίνει τα πιο σημαντικά σημεία ενός κειμένου (δυσκολίες κατανόησης)

Μία μεγάλη πλειοψηφία μαθητών που αντιμετωπίζουν αντιπροσωπευτικές δυσκολίες κάποιας ειδικής μαθησιακής δυσκολίας αντιμετωπίζουν επίσης δυσκολίες που σχετίζονται με δεξιότητες γραφής και ανάγνωσης.

Ιστοσελίδες και Εκθέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης

Phonological Awareness Organisation, Available at: <http://www.phonologicalawareness.org/>
Multisensory instruction: <https://www.understood.org/en/school-learning/partnering-with-childs-school/instructional-strategies/multisensory-instruction-what-you-need-to-know>
Dyslexia friendly pack (DFA), British Dyslexia Association (2012): <http://www.bdadyslexia.org.uk/common/ckeditor/filemanager/userfiles/Educator/Resources/dfs-gpg-abridged.pdf>
Methods of Differentiation in classrooms <http://www.bbcactive.com/BBCActiveIdeasandResources/MethodsofDifferentiationintheClassroom.aspx>

Αναφορές

- Armstrong, D. and Squires, G., (2014). Key Perspectives on Dyslexia: An essential text for educators. Routledge.
- Foorman, B. R., Francis, D. J., Fletcher, J. M., Schatschneider, C., & Mehta, P. (1998). The role of instruction in learning to read: Preventing reading failure in at-risk children. *Journal of Educational Psychology*, 90(1), 37.
- Fuchs, D., & Fuchs, L. S. (2006). Introduction to response to intervention: What, why, and how valid is it?. *Reading research quarterly*, 41(1), 93-99.
- Hall, T. E., Meyer, A., & Rose, D. H. (Eds.). (2012). *Universal design for learning in the classroom: Practical applications*. Guilford Press.
- Heward, W. L. (2013). *Exceptional children: An introduction to special education*. Pearson College Div.
- McCaleb, S. P. (2013). *Building communities of learners: A collaboration among teachers, students, families, and community*. Routledge.
- Rose, J., (2009). *Identifying and teaching children and young people with dyslexia and literacy difficulties: An independent report*.
- Simmons, D.C, Kame'enui, E.J, Coyne, M.D., Chard, D.J & Hairrell, A. (2011) Effective strategies for teaching beginning reading. In M.D. Coyne, E.J. Kame'enui, D.W Carnine (Eds.), *Effective teaching strategies that accommodate diverse learners* (4th ed., pp. 51-84). Upper Saddle River, NJ: Pearson
- Torgesen, J. K., & Wagner, R. K. (1998). *Alternative diagnostic approaches for specific developmental reading disabilities*. Learning Disabilities Research & Practice.
- Villa, R. Thousand, J., & Nevin, A. (2008). *A Guide to Co-Teaching: Practical Tips for Facilitating Student Learning* (2nd. Ed.). Thousand Oaks, California: Corwin Pres. (800) 818- 7243